

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۸/۰۲

شماره: ۱۴/۸۶۵۸/ص

پیوست: دارد



تشخیص اصالت نامه

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

Iran Chamber of Commerce, Industries, Mines & Agriculture



باسمه تعالی

جهش تولید با مشارکت مردم

رؤسای محترم تشکل های اقتصادی وابسته به اتاق ایران

با سلام؛

احتراماً تصویر نامه شماره ۴۹۰۶۷/۱۱۴۱۸۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۳۰ ریاست جمهوری در خصوص ابلاغ راهنمای "حقوق فعالان اقتصادی در مواجهه با مقررات"، جهت استحضار به پیوست ایفاد می گردد. خواهشمند است دستور فرمائید موضوع را به نحو مقتضی به اعضای محترم تشکل اطلاع رسانی نمایند.

سید جواد زمانی
معاون امور استان ها و تشکل

تهران - کد پستی: ۱۵۸۳۶۴۸۴۹۹ - خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، شماره ۱۷۵

صندوق پستی: ۴۶۷۱-۱۵۸۷۵ تلفن: ۸۵۷۳۰۰۰۰۰ دورنگار: ۸۵۷۳۳۳۳۳۳ info@iccima.ir www.iccima.ir



بسم تعالی

**به کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی، استانداری‌ها
و سایر دستگاه‌های اجرایی**

در راستای بندهای (۱) و (۳) سیاست‌های کلی «امنیت اقتصادی» ابلاغی ۱۳۷۹/۱۱/۳ و بند (۱۷) «سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری» ابلاغی ۱۳۹۸/۷/۲ مقام معظم رهبری و با عنایت به احکام مندرج در «آیین‌نامه لزوم ثبت و اطلاع‌رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار» موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۷۹۷۶/ت/۱۱۳۴ هـ مورخ ۱۴۰۲/۲/۹ و «آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار»، موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۲۹۵۹۷/ت/۱۳۵۸ هـ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ هیأت وزیران و همچنین «دستورالعمل نحوه تدوین پیش‌نویس مقررات مرتبط با محیط کسب و کار» به شماره ۱۳۵۴۴ مورخ ۱۴۰۳/۲/۱ معاون حقوقی رئیس جمهور، به استناد اصول (۱۲۴) و (۱۳۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، راهنمای «حقوق فعالان اقتصادی در مواجهه با مقررات» در (۱۴) بند، جهت رعایت دقیق آن توسط دستگاه‌های اجرایی، به شرح زیر ابلاغ می‌گردد:

«راهنمای حقوق فعالان اقتصادی در مواجهه با مقررات»

بند اول - حق آگاهی از مراجع وضع مقرر و حدود صلاحیت آن‌ها

هیچ مرجع یا مقامی نمی‌تواند برای مردم وضع مقرر کند مگر آن که قانون چنین اختیاری را به وی اعطاء نموده باشد. در همین راستا، کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند مراجع و مقامات صلاحیت‌دار جهت وضع مقرر در دستگاه خویش را به همراه مبانی قانونی و حدود صلاحیت آن‌ها با امضای بالاترین مقام دستگاه اعلام نمایند تا در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار (به نشانی qavanin.ir) که از این پس، پایگاه کسب و کار نامیده می‌شود جهت آگاهی عموم منتشر و بروزرسانی گردد (ماده ۲ آیین‌نامه ماده ۲۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار ابلاغی ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ هیأت وزیران).

بند دوم - حق آگاهی و دسترسی به مقررات

مصوبه و تصمیمی که موجد حق یا تکلیف عمومی است، قابل طبقه‌بندی به عنوان اسرار دولتی نبوده و انتشار آنها (از جمله در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور به نشانی dotic.ir) که از این پس پایگاه اطلاع‌رسانی نامیده می‌شود) الزامی است (بند خ ماده ۲ قانون شفافیت قوای سه‌گانه، دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها مصوب ۱۴۰۳، بند الف ماده ۳ قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۸۷ و قانون دائمی نمودن قانون آزمایشی اخیر مصوب

بند هفتم - حق دعوت از مقامات دولتی و تکلیف آنها به شرکت در جلسات

وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی که موضوع مربوط به آن دستگاه در دستور شورای گفت‌وگو قرار می‌گیرد، موظف است با دعوت دبیرخانه این شورا، خود در جلسه مربوطه در شورا شرکت کند و حسب مورد نمایندگان تام‌الاختیار خود را به کمیسیون‌های زیر مجموعه دبیرخانه شورا معرفی نماید (تبصره ۱ انتهای ماده ۱۱ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰).

بند هشتم - حق مشارکت در تدوین مقررات

دولت و دستگاه‌های اجرایی مکلفند هنگام تدوین یا اصلاح مقررات، نظر کتبی اتاق‌ها، تشکل‌های اقتصادی، انجمن‌های صنفی-حرفه‌ای و سازمان‌های مردم‌نهاد مربوط را استعلام و مورد توجه قرار دهند و در صورت لزوم از آنها برای شرکت در جلسات دعوت به عمل آورند (ماده ۱۴۳ آیین‌نامه داخلی مجلس اصلاحی ۱۳۹۴/۱۱/۴، ماده ۱۵ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مصوب ۱۳۸۶، مواد ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰ و ماده ۳ دستورالعمل نحوه تدوین مقررات مرتبط با محیط کسب و کار مصوب ۱۴۰۳).

بند نهم - حق آگاهی از پیش‌نویس مقررات قبل از تصویب

دستگاه‌های اجرایی مکلفند پیش‌نویس مقررات خود را، یک هفته قبل از صدور، علاوه بر تارنمای خود، در پایگاه اطلاع‌رسانی معاونت حقوقی ریاست جمهوری منتشر و به اطلاع عموم برسانند تا زمینه جمع‌سپاری در تدوین مقررات فراهم گردد (جزء ۹ بند ۹ «سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری» ابلاغی ۱۳۹۸/۷/۲ مقام معظم رهبری، ماده ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار الحاقی سال ۱۴۰۰ و تبصره ۲ ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۴ همین قانون).

بند دهم - حق لازم‌الاجرا نداشتن مقررات منتشر نشده در پایگاه کسب و کار

دستگاه‌های اجرایی مکلفند مقررات خود را بلافاصله در پایگاه کسب و کار ثبت و به اطلاع عموم برسانند. از تاریخ ۱۴۰۲/۲/۲۸، لازم‌الاجرا شدن مقررات مرتبط با محیط کسب و کار، منوط به ثبت و انتشار آنها در پایگاه یاد شده است (ماده ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و ماده ۶ آیین‌نامه اجرایی آن).

بند یازدهم - حق محفوظ ماندن حقوق مکتسبه شهروندان در برابر مقررات جدید

دستگاه‌های اجرایی نمی‌توانند اجرایی شدن احکامی از مقرر را که موجب تکلیف برای شهروندان است و یا حقی از آنها زایل می‌نماید را به تاریخی پیش از انتشار مقرر در پایگاه کسب و کار تسری دهند. رعایت حقوق مکتسبه شهروندان در هر حال الزامی است (تبصره ۲ ماده ۷ آیین‌نامه لزوم ثبت و اطلاع‌رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار ابلاغی ۱۴۰۲/۲/۹ هیأت وزیران، ماده ۴ اصلاحی قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۹۰/۴/۸ و ماده ۱۱ آیین‌نامه اجرایی آن و نیز تبصره ۱ ماده ۶ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰).

بند دوازدهم - حق داشتن مهلت مقتضی جهت رعایت مقررہ پس از انتشار

حق بر ثبات نسبی قوانین و مقررات و مصونیت در برابر تغییر پیاپی و مکرر آنها یکی از حقوق مردم است (بند ۳ سیاست‌های کلی امنیت اقتصادی). در همین راستا، دستگاه‌های اجرایی مکلفند با رعایت جدول پیوست آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مهلت مناسبی را بین انتشار و لازم‌الاجرا شدن مقررہ لحاظ کنند (جزء ۷ بند ۹ «سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری» ابلاغی ۱۳۹۸/۷/۲ مقام معظم رهبری، ماده ۲۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی آن و نیز ماده ۵ دستورالعمل نحوه تدوین مقررات مرتبط با محیط کسب و کار مصوب ۱۴۰۳).

بند سیزدهم - حق گزارش مقررات مغایر قوانین

مردم می‌توانند مقررہ خلاف اصول قانون اساسی به ویژه اصول اقتصادی آن را در سامانه پیگیری اجرای قانون اساسی معاونت حقوقی ریاست جمهوری به نشانی (asas.iripo.ir یا portal.111.ir) ثبت نمایند تا اقدامات لازم در چهارچوب «دستورالعمل نحوه اعمال مسئولیت رئیس جمهور در اجرای قانون اساسی» ابلاغی ۱۴۰۱/۵/۳ رئیس جمهور صورت پذیرد. همچنین حق دارند مقررات خلاف قانون را به سامانه ۱۲۰ به نشانی (divan-edalat.ir) گزارش نمایند تا معاونت حقوق عامه دیوان عدالت اداری، درخواست ابطال یا توقف آنها را در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری طرح نماید. اعلام گزارش نیاز به پرداخت هزینه یا تشریفات خاصی ندارد (ماده ۱۲۰ قانون دیوان عدالت اداری).

بند چهاردهم - رصد و پایش

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (به عنوان دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار و شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی) با همکاری سایر اتاق‌ها و تشکل‌های اقتصادی موظف است گزارش نقض موردی حقوق مندرج در این راهنما را به نحو مستمر و نیز پایش تحقق آن را سالانه به وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت حقوقی ریاست جمهوری ارسال نماید.

پیش‌نویس این راهنما در تاریخ ۱۴۰۳/۳/۱۲ در پایگاه اطلاع‌رسانی بارگذاری و متعاقباً در (۱۴) بند جهت آگاهی فعالان اقتصادی و رعایت دقیق آن توسط دستگاه‌های اجرایی ابلاغ و در پایگاه کسب و کار منتشر گردید.

مجید انصاری



رونوشت:

- جناب آقای محمدی گلپایگانی، رئیس محترم دفتر مقام معظم رهبری، جهت استحضار و دستور اطلاع رسانی لازم
- جناب آقای اژه‌ای، رئیس محترم قوه قضائیه، جهت استحضار و دستور اطلاع رسانی لازم
- جناب آقای قالیباف، رئیس محترم مجلس شورای اسلامی، جهت استحضار و دستور اطلاع رسانی لازم
- جناب آقای آملی لاریجانی، رئیس محترم مجمع تشخیص مصلحت نظام، جهت استحضار و دستور اطلاع رسانی لازم
- جناب آقای موحدی آزاد، دادستان محترم کل کشور، جهت استحضار و دستور اطلاع رسانی لازم
- جناب آقای خدائیان، رئیس محترم سازمان بازرسی کل کشور، جهت استحضار و دستور اطلاع رسانی لازم
- جناب آقای دستغیب، رئیس کل محترم دیوان محاسبات کشور، جهت استحضار و دستور اطلاع رسانی لازم
- جناب آقای القاصی مهر، رئیس محترم دادگستری کل استان تهران و رییس ستاد پیگیری سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی دادگستری استان تهران، جهت استحضار و دستور اطلاع رسانی لازم
- جناب آقای تقوی‌نژاد، دبیر محترم هیات دولت، جهت استحضار و صدور دستور اطلاع رسانی لازم
- جناب آقای خانی‌زاد، رییس محترم مرکز فناوری اطلاعات، ارتباطات و امنیت نهاد ریاست جمهوری، جهت اقدام لازم
- جناب آقای مهدی‌زاده، معاون محترم تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، جهت اقدام لازم
- جناب آقای عبادی، معاون محترم هماهنگی و برنامه‌ریزی امور حقوقی دستگاه‌های اجرایی، جهت اقدام لازم
- جناب آقای نظری، سرپرست محترم مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب و کار وزارت امور اقتصادی و دارایی، جهت آگاهی و اقدام لازم
- جناب آقای حسن‌زاده، رئیس محترم اتاق ایران و دبیر کمیته حمایت از کسب و کار، جهت آگاهی و اقدام لازم
- جناب آقای عبداللهی، رئیس محترم اتاق تعاون ایران، جهت آگاهی و اقدام لازم
- جناب آقای صفایی، رئیس محترم اتاق اصناف ایران، جهت آگاهی و اقدام لازم
- جناب آقای آدینه، دبیرکل محترم کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی ایران، جهت آگاهی و اقدام لازم
- اداره کل حوزه /
- کمیته حقوقی حمایت از کسب و کار / ۲۵۴۲۶



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی - معاونت حقوقی رئیس جمهور

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت حقوقی رئیس جمهور (با همکاری شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی) و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۲۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰ با اصلاحات بعدی آن، آیین نامه اجرایی ماده مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۲۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

- ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- ۱- قانون: قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰ با اصلاحات بعدی.
- ۲- سیاست: خط مشی های بنیادین که تصمیمات مقامات و مراجع ذی صلاح در دستگاه های اجرایی بر اساس آنها اتخاذ می شود.
- ۳- مقررات: هرگونه مقرره اقتصادی تحت هر عنوان از قبیل آیین نامه، دستورالعمل یا بخشنامه که در دستگاه های اجرایی وضع می شود.
- ۴- رویه: شیوه های اجرایی مرسوم که مورد عمل مقامات و مراجع ذی صلاح در دستگاه های اجرایی است.
- ۵- آیین نامه: آیین نامه لزوم ثبت و اطلاع رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار موضوع تصویب نامه شماره ۱۷۹۷۶/ت ۱۱۳۴۴ هـ مورخ ۱۴۰۲/۲/۹.
- ۶- دستگاه های اجرایی: دستگاه های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶.

۷- مرکز: مرکز مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب و کار وزارت امور اقتصادی و دارایی.

۸- شورای گفت و گو: شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی، موضوع ماده (۱۱) قانون.



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۱۳ / ۱۲ / ۱۴۰۲

۹- پایگاه: پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار، موضوع تصویب نامه شماره ۸۷۲۷۷/ت/۵۸۱۱۵ هـ مورخ ۱۳۹۹/۸/۳ و موضوع ماده (۳۰) قانون.

ماده ۲- کلیه دستگاه های اجرایی مکلفند ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه، مراجع و مقامات صلاحیت دار جهت وضع مقرر در دستگاه خویش را با امضای بالاترین مقام دستگاه به معاونت حقوقی رئیس جمهور ارسال نمایند. ثبت و انتشار مقرر در پایگاه صرفاً از سوی مراجع و مقامات ذیصلاح معرفی شده امکان پذیر است.

ماده ۳- دولت و دستگاه های اجرایی مکلفند هرگونه تغییر در سیاست ها، مقررات و رویه های اقتصادی را مطابق حداقل زمان مندرج در جدول پیوست این آیین نامه که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، پیش از اجرا ضمن ارسال به مرکز (از طریق وزارت امور اقتصادی و دارایی)، با روش هایی مانند درج در تارنمای خویش، خبرگزاری جمهوری اسلامی، خبرگزاری صداوسیما و پایگاه ملی اطلاع رسانی قوانین و مقررات کشور (معاونت حقوقی رئیس جمهور) از محل اعتبارات مصوب مربوط، به اطلاع عموم برسانند. مقررات صرفاً پس از انتشار در پایگاه و گذشت مدت های مذکور لازم الاجرا می شوند.

تبصره ۱- تارنمای موضوع این ماده، همان تارنمای موضوع تبصره ماده (۳) آیین نامه است که نشانی دقیق آن باید حداکثر ظرف یک ماه به مرکز اعلام گردد.

تبصره ۲- معاونت حقوقی رئیس جمهور مکلف است صفحه ویژه ای با پیوند (لینک) در صفحه اصلی پایگاه ملی اطلاع رسانی قوانین و مقررات کشور مخصوص اعلام خبرهای تغییرات آتی در مقررات کشور ایجاد کند. دستگاه های اجرایی مکلفند پیش نویس مقررات خود را مطابق دستورالعمل ابلاغی معاونت حقوقی رئیس جمهور، یک هفته قبل از صدور، علاوه بر تارنمای خود، در این پایگاه منتشر و به اطلاع عموم برسانند تا فرصت لازم برای دریافت نظرات عموم و فعالان اقتصادی و تشکلهای (جمع سپاری) در تدوین مقررات فراهم شود.

ماده ۴- دستگاه های اجرایی مکلفند با رعایت این آیین نامه و ماده (۷) آیین نامه، مدت زمانی که مقرر پس از انتشار در پایگاه، لازم الاجرا می شود را صراحتاً درج نمایند.

تبصره- در محاسبه مدت زمان لازم الاجرا شدن مقرر، روز انتشار در پایگاه، جزو مدت محسوب نمی شود. همچنین از نظر احتساب مواعد مندرج در جدول پیوست این آیین نامه، هر ماه سی روز است.

ماده ۵- در صورتی که اجرای فوری مقرر مشمول جدول پیوست این آیین نامه، مساعد به حال محیط کسب و کار بوده و مغایر با ایمنی یا سلامت مردم نباشد، اجرای مقرر به محض انتشار در پایگاه، با تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرایی بلامانع است.

ماده ۶- مواردی که محرمانه بودن آن اقتضا داشته باشد، تابع قوانین و مقررات مربوط است.



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۱۳ / ۱۲ / ۱۴۰۲
؟

ماده ۷- چنانچه در قوانین، مدت یا زمان دیگری برای لازم الاجرا شدن و یا تصویب مقررات لحاظ شده باشد، همان مدت و زمان ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۸- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری معاونت حقوقی رئیس جمهور و شورای گفت و گو، گزارش سالانه اجرا و بازخورد و اثربخشی این آیین نامه را به هیئت وزیران ارائه نماید.

ماده ۹- این آیین نامه پس از انتشار در پایگاه و از تاریخ ۱۴۰۲/۴/۱ لازم الاجرا است.

محمد مخبر
معاون اول رئیس جمهور
۱۳۱۲

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، معاونت های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

پیوست: جدول موضوع تبصره ماده (۲۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

ردیف	سیاست‌ها، مقررات و رویه‌های اجرایی راجع به	زمان انتشار قبل از اجرا
۱	صادرات و واردات (اعم از انواع تعرفه‌ها و محدودیت‌های تجاری)	۱ ماه
۲	امور گمرکی	۱ ماه
۳	نرخ آب و برق بنگاه‌های اقتصادی	۱ ماه
۴	اعمال محدودیت در ارائه برق و گاز به واحدهای تولیدی	۱ ماه
۵	معاملات بخش عمومی اعم از مناقصه و مزایده	۱ ماه
۶	ضوابط محیط زیستی و بهداشتی واحدهای تولیدی و شهرک‌های صنعتی	۳ ماه
۷	استانداردهای اجباری سازمان ملی استاندارد	۳ ماه
۸	مالیات	۳ ماه
۹	بیمه تأمین اجتماعی	۳ ماه
۱۰	صدور پروانه احداث بنا و پایان کار در داخل، محدوده و خارج حریم شهرها و روستاها	۶ ماه

دفتر هیئت دولت

